

Predkladacia správa

Na základe uznesenia vlády SR č. 330 z 3. júla 2019 predkladá minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR na rokovanie vlády SR každoročne do 30. júna informáciu o priebežnom plnení odporúčaní vyplývajúcich z partnerského hodnotenia Výboru pre rozvojovú pomoc Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD).

Hodnotiace zasadnutie Výboru OECD pre rozvojovú pomoc konané 26. septembra 2018 ukončilo historicky prvý proces partnerského hodnotenia (tzv. *peer review*) rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky od jej vstupu do výboru v roku 2013. Oficiálnym výstupom hodnotenia bola správa obsahujúca hlavné zistenia a súbor trinástich odporúčaní pre zlepšovanie a skvalitňovanie systému rozvojovej spolupráce v nasledujúcich piatich rokoch.

Cieľom predkladaného materiálu je poskytnúť prehľad o plnení odporúčaní Výboru OECD pre rozvojovú pomoc v období od vydania druhej informatívnej správy, ktorá bola vzatá na vedomie vládou SR dňa 30. júna 2021. Materiál pojednáva o realizovaných opatreniach, ako aj o oblastiach, ktoré si vyžadujú ďalšie úsilie pre dosiahnutie pokroku. K plneniu záväzkov voči OECD vrátane odporúčaní jej Výboru pre rozvojovú pomoc sa hlási aj vláda SR vo svojom Programovom vyhlásení na roky 2021 – 2024.

Aj v druhom polroku 2021 až do súčasnosti Slovenská republika pokračovala v implementácii odporúčaní, v súlade so Strednodobou stratégiou rozvojovej spolupráce SR na roky 2019-2023. Za hodnotené obdobie možno konštatovať, že tri odporúčania sú splnené, sedem je rozpracovaných a tri sú nespĺnené.

Implementácia Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023 bola koncom roka 2021 predmetom prvej priebežnej evaluácie, ktorej výsledky ovplyvnili strategické rozhodnutia na rok 2022 a budú zohľadnené pri príprave nasledujúcej strednodobej stratégie ODA SR. Od roku 2022 bude evaluácia prebiehať na úrovni programových krajín, počnúc Moldavskom. SAMRS a MZVEZ SR boli v rokoch 2020 – 2022 predmetom vládneho auditu. SAMRS aj EXIMBANKA SR ukončili audit Európskej komisie v rámci procesu *pillar assessment*, získali pozitívne hodnotenie a stali sa tak oprávnenými pre zapojenie sa do delegovanej spolupráce EÚ. V spolupráci s tromi programovými partnerskými krajinami – Gruzínsko, Keňa, Moldavsko – boli vo februári 2021 prijaté stratégie Slovenskej republiky pre rozvojovú spoluprácu s uvedenými krajinami na roky 2021 – 2023.

Počnúc rokom 2021 SAMRS zvýšila transparentnosť vyhodnocovania žiadostí o poskytnutie dotácií na rozvojovú spoluprácu vo vzťahu k jej predkladateľom, ktorí budú disponovať podrobnejšou informáciou o prednostiach a nedostatkoch žiadosti a zo strednodobého hľadiska tým budú motivovaní zlepšovať kvalitu predkladaných žiadostí.

Rezervy v realizácii odporúčaní sú najmä v oblasti plnenia medzinárodného záväzku Slovenskej republiky dosiahnuť podiel 0,33 % hrubého národného dôchodku venovaného na oficiálnu rozvojovú pomoc Slovenskej republiky, ako aj v otázke posilňovania ľudských zdrojov. Minulé indikatívne plány navyšovania ODA SR nie sú vo výdavkoch štátneho rozpočtu SR zohľadňované. V rokoch 2012 až 2020 ODA SR zaznamenala priemerný ročný reálny rast na úrovni 7,2 %, čo je dvoj- až trojnásobok reálneho rastu HDP. V roku 2020 vláda SR rozhodla o ďalšej konsolidácii

verejných financií, okrem iného za účelom financovania vnútroštátnych opatrení na zvládanie pandémie Covid-19. Dôsledkom tejto konsolidácie sa rast ODA zastavil. Mierne navýšenie ODA za rok 2021 bolo spôsobené darovaním očkovacích látok proti ochoreniu Covid-19 tretím štátom v rámci humanitárnej pomoci. Za rok 2022 je možné predvídať mierny nárast v súvislosti s mimoriadnymi výdavkami SR na pomoc Ukrajine a jej vysídleným občanom. Zvyšovanie nárokov na rozvojovú spoluprácu, poskytovanie humanitárnej pomoci do zahraničia sa taktiež nepremiata do počtu zamestnancov príslušných inštitúcií SR venujúcich sa tejto problematike.

Na plnenie viacerých odporúčaní mala negatívny vplyv pokračujúca pandémia Covid-19. V roku 2021 bolo výrazne utlmené čerpanie nástroja na odovzdávanie skúseností a expertízy, tzv. *Sharing Slovak Expertise*. Re-alokáciou finančných zdrojov bola taktiež oddialená realizácia niektorých opatrení. Vyhlásenie výzvy na realizáciu strategického partnerstva pre Keňu v oblasti vzdelávania bolo posunuté na február 2022.

Tzv. strednodobé hodnotenie (tzv. *mid-term review*) systému rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky sa uskutočnilo 14. – 16. marca 2022. Išlo o prvé zhodnotenie pokroku zo strany výboru OECD/DAC vo forme stručnejšieho hodnotenia implementácie odporúčaní z prvého *peer review* SR z roku 2018. OECD ocenila dosiahnutý pokrok v SR a pozitívne hodnotila, že Slovenská republika pravidelne sleduje plnenie odporúčaní z hodnotenia *peer review* a že zahrnula ciele reformy do Strednodobej stratégie. V polovici roka 2024 sa v rámci štandardného cyklu *peer reviews* uskutoční vo výbore OECD/DAC v poradí druhé (riadne) partnerské hodnotenie systému rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky.

Ďalšie, v poradí štvrté priebežné hodnotenie plnenia odporúčaní Výboru OECD pre rozvojovú pomoc, bude predložené na rokovanie vlády SR do 30. júna 2023.

Materiál predkladaný na rokovanie vlády Slovenskej republiky je výlučne informatívnej povahy a nebol predmetom medzirezortného pripomienkového konania. Materiál nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.